

به نام خدا

خلاصه گزارش اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه اصلاح ماده (۲۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی
از قلمرو جمهوری اسلامی ایران»

۱. سابقه

لایحه مزبور در مورد ۱۳۸۳/۵/۲۵ توسط دولت به مجلس شورای اسلامی ارائه شده است.

۲. ماده (۲۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از خاک ایران، مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۲

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است ظرف مهلت مقرر با رعایت قوانین و مقررات مربوطه نسبت به صدور گواهینامه بین‌المللی، پلاک ترانزیت و دفترچه مالکیت برای رانندگان و کامیون‌هایی که قصد فعالیت در خطوط بین‌المللی دارند، با پیشنهاد سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور صادر نماید.

۳. ماده واحده (۱۲۲) اصلاحی

مسئولیت صدور گواهینامه برعهده ناجا و وظیفه ترجمه و تبدیل گواهینامه‌های رانندگی معتبر صادر شده توسط ناجا و سایر اسناد و مدارک مذکور به مدارک بین‌المللی وفق مفاد کنوانسیون‌های بین‌المللی سال‌های ۱۹۴۹ و ۱۹۶۸ مسیر حمل و نقل جاده‌ای و حسب عرف بین‌المللی و مقررات حاکم بر تمامی کشورهای عضو سازمان بین‌المللی جهانگردی (AIT) و فدراسیون بین‌المللی اتومبیلرانی (FIA) بر عهده قانون جهانگردی و اتومبیلرانی جمهوری اسلامی ایران است.

۴. نظریه کارشناسی

بخش‌هایی از دلایلی که دولت ارائه نموده است قابل خدشه است مانند:

۱. ابهامات موجود راجع به، صلاحیت ناجا و قانون جهانگردی. واقعیت این است وظایف دو نهاد مزبور کاملاً معین و تعریف شده است و ابهامی وجود ندارد.

۲. از یک سو موضوع حاکمیتی تلقی گردیده و یک جزء آن مانند ترجمه مدارک غیرحاکمیتی تلقی شده است که این نوع داورى منطقی نیست و کلاً حاکمیتی و با امنیت کشور مرتبط است.

۳. واقعیت این است ترجمه کردن مدارک هزینه دارد و هزینه آن در مقایسه با اهمیت موضوع چندان چشمگیر و معتنابه نیست.

۴. چهره نظام نیز واقعاً مخدوش نمی‌شود چه اینکه کشورها در قلمرو حاکمیتی خودشان رفتارهای متفاوت مبتنی بر نزاکت بین‌المللی را در چارچوب قواعد تعریف شده بروز می‌دهند.

در مجموع به نظر می‌رسد واگذاری بخشی از امور به قانون اتومبیلرانی می‌تواند سود سرشاری را برای قانون مزبور به دنبال داشته باشد و نظارت دولتی را بر اسناد و مدارک بین‌المللی نیز کاهش می‌دهد. بنابراین لایحه مزبور دارای جنبه‌های ایجابی شایان توجه نیست مگر اینکه مصلحت‌های دیگری باشد مانند عدم کارآمدی نیروی انتظامی در مدیریت موضوع.